

کارگاه شعر نوجوانه ها

عاطفه رنگ امیز

کارشناس ارشد ادبیات کودک و نوجوان

به‌روز رسانی زبان در شعر

هر شاعری از دانش زبانی مخصوص به‌خودش برخوردار است. این دانش زبانی را مجموعه اصول و قواعدی به‌وجودمی‌آورند که در ذهن خودپرورده‌است و در هنگام سرودن ناخودآگاه آن‌را در قالب کلمات می‌ریزد و در واقع مخاطب از این طریق با زبان شعر او برخورد می‌کند. بنابراین به‌قول صاحب‌نظران ادبی شعر اتفاقی است که در زبان می‌افتد. این اتفاق، کلام‌را از سطح گفتاری خود جد می‌کند و باعث رشد و ادبیت پیدا کردن آن می‌شود. هم‌اکنون اگر چه همچنان شعر شاعران کلاسیک جایگاه باشکوه خود را حفظ کرده‌است و شعر بزرگانی مثل سعدی، حافظ، مولانا، بیدل و... خوانده می‌شود اما با مدرن شدن زندگی کلمات نیز به‌بستری نو برآی بیان شدن نیاز دارند و مردم به‌شعرهایی بیشتر تمایل نشان می‌دهند که به زبان امروز نزدیک باشد و کلمات آن برای شان غریبه نباشد. شاعر نباید فراموش کند که زندگی مخاطب شعر امروز چگونه می‌گذرد و چه رویاها و دغدغه‌هایی دارد و به‌چه عواطفی نزدیک‌تر است تا بتواند با کلماتش هم‌زبان او باشد.

در ادامه با هم شعری می‌خوانیم از «زینب شفیع نادری» عضو نوجوان مرکز تخصصی ادبیات کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان مشهد. شفیع نادری به سرودن شعر کلاسیک علاقه مند است و می‌تواند ضمن پایبندی به قالب‌های کلاسیک با مطالعه شعر شاعران معاصر و به‌روز رسانی دایره واژگانی اش همچنین انتخاب دقیق‌تر کلمات و به‌عنوان مثال حذف کلماتی مانند(کنون که می‌شودان) اکنون نوشت، یا بهر که می‌شود آن‌را برای نوشت(هر چه بیشتر زبان شعر را متحول کند.

***

تو بر سرت نهادی تاج گل بهار
روی تو چون قناری لبخند تو ستاره
هر روز توی کیفم عطر بنیر و نان است
هر لقمه‌ای ز مهر ت فُوت به روح جان است
تو با تمام عشقت به‌رم شدی پناهی
دارم من از تو مادر قدری و جایگاهی
دریا مقابل تو چاهی عمیق و خالی است
چشمان خوش لعابت دولا له سفالی است
سجاده ها گشودی تا با خدا بمانم
تسبیح نام ز هر اهر لحظه بر زانم
پرواز می‌کنی تا اوچ و و رای هستی
تا شهر آسمان ها شهر شراب و مستی
تو خوب تر ز ماهی ای روشنائی مهتاب
می‌بوسمت کنون من شهد همیشه نایاب

درنگ

نیکو کاری به سبک صادقی

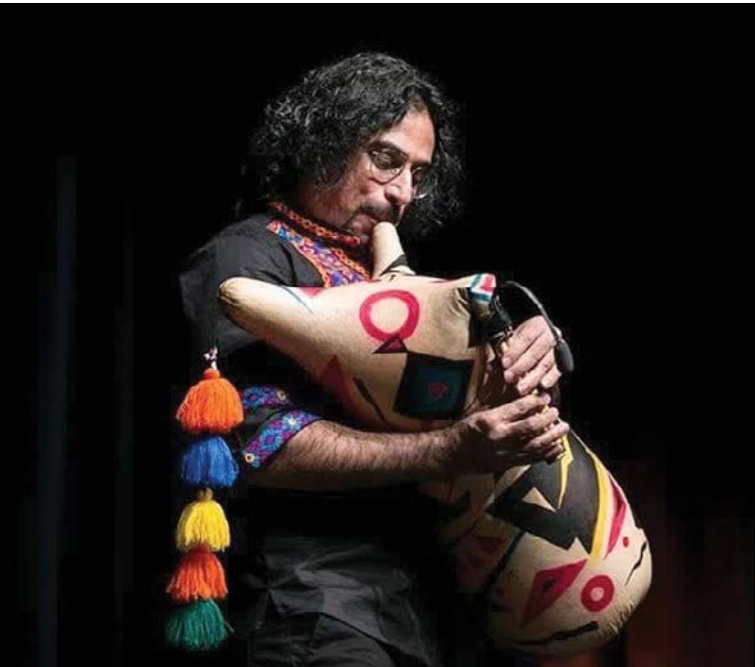
منوچهری - دوشنبه، ۱۴ اسفند هم‌زمان با روز احسان و نیکو کاری یک اتفاق خوشحال کننده افتاد. رضا صادقی، خواننده کشورمان در

این روز در برج میلاد تهران میزبان ۱۵۰۰ کودک کار بود و برایشان کنسرت رایگان برگزار کرد. برق خوشحالی را در چشبه‌های کودکانی که به سالن کنسرت آمده بودند، می‌شد به‌خوبی دید. آن‌ها به هیجان آمده بودند و از شادی جیغ می‌کشیدند. خیلی‌هایشان شاید آهنگی که صادق را نشنیده بودند، اما همین که برای دقایقی از زندگی روزمره پر از سختی و رنج خود فاصله گرفتند و از ته دل خندیدند، یعنی رضا صادقی و گروهش کارشان را به‌درستی انجام دادند. صادقی در ابتدای کنسرت این طور با بچه‌ها حرف زد: «من خیلی خوشحالم که تک تک شما رو می‌بینم. الهی دور سرتون بگرم که این قدر مایید. چقدر من رو خوشحال کردید که آمدید. خیلی ممنونم که این‌جا هستید. برای خودتون به دست خیلی خوب بزنید. این بهترین اجراییه که امسال داشتم، این که الان شما این جایید و من کلی خوشحالم. خیلی ممنونم که برای خوشحالی من و دوستان من این‌جا هستید. ولی احساس می‌کنم انرژی‌ها تون کمه؛ یعنی اون صدایی که باید بشنوم و نمی‌شنوم. آنقدر خاطره دارم که براتون تعریف کنم. من به رفیقی دارم که خیلی آدم حسابیه خیلی خوبه به‌شدت هم شماها رو دوست داره. به‌افتخار عمویورنگ به‌دست‌خیلی ویژه‌زیند، آهمن عمویورنگ به‌صحنه‌شادی بچه‌ها را دوچندان کرد. ویدئوی اجرای رضا صادقی و حضور داریوش فرضایی در جمع کودکان کار از پربازدیدهای فضای مجازی در یکی دوووز گذشته بود. این کنسرت رایگان به‌همت موسسه فرهنگی و هنری «ایما» و سازمان خدمات اجتماعی شهرداری تهران برگزار شد؛ اقدامی که امیدواریم خواننده‌های دیگر هم آن‌را تکرار کنند.

پر شور و پیگیر مانند محسن شریفیان

مرور کارنامه یک ساله اخیر نوازنده مشهور نی‌انبان و سرپرست گروه موسیقی «لیان»

که کنسرت اخیر او در تهران با استقبال فوق‌العاده مواجه شد

پس برای این قطعه همه با هم چشم‌هایمان را می‌بندیم و برج میلاد را به سمت خلیج فارس می‌بریم». کنسرت «لیان» با خیام‌خوانی محبوب بوشهری‌ها پیش رفت. شریفیان در آخر کنسرت هم به لغو اختتامیه رویداد موسیقی «کوچه» اشاره و قطعه‌ای را به عوامل برگزاری «کوچه» تقدیم کرد و از مدیران فرهنگی خواست از این رویداد حمایت و سال آینده آن‌را برگزار کنند».

■ داستان ثبت ملی نی‌انبان با ۲۱۰ سال قدمت
مردم کشورمان در سال‌های اخیر با برنامه «خندوانه» و اجرای موسیقی محلی بوشهر توسط جناب‌خان و نیز فعالیت‌های بی‌دریغ محسن شریفیان در عرصه پژوهشی بیش از پیش با ساز اصیل و قدیمی «نی‌انبان» آشنا شدند. مهرماه سال ۹۴ بود که محسن شریفیان از ثبت ملی «مهارت ساختن ساز نی‌انبان» خبر داد و گفت: «نواختن ساز نی‌انبان» خبر دانه بودم، «از اینکه تدوین‌کننده این پرونده بودم، بسیار خوشحالم. با توجه به اینکه ساز نی‌انبان در استان‌های بوشهر، هرمزگان،

■ نی‌انبان شریفیان در «صداتو»

نیمه اول امسال، مخاطبان شبکه نمایش خانگی یک مسابقه معمایی-موسیقایی به نام

ادب و هنر

۷

موسیقی

خبرگزاری تسنیم بررسی کرد

کج سلیقگی در لغو

کنسرت علیرضا قربانی

کنسرت علیرضا قربانی با آن آثار فاخر و ماندگارش و در میان غفلی بزرگ در اصفهان لغو شد، در حالی که در روزهای آینده قرار است اثری تازه از ساسی (صاحب‌مبتذل‌ترین آهنگ‌های چند سال گذشته) منتشر شود.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، پاییز امسال خبر آمد که کنسرت علیرضا قربانی قرار است در اصفهان برگزار شود. مسئولان اصفهانی گفته بودند که کنسرت برگزار شود، اما نوازندگان اجازه حضور روی صحنه را ندارند. یعنی علیرضا قربانی با حذف نوازندگان نمی‌توانست کنسرتش را در اصفهان برگزار کند. قربانی امانه! گفت و پای نوازندگانِ گروهش ایستاد. در نهایت کنسرت لغو شد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و معاون هنری اش پای کار آمدند و گفتند که وقتی وزارت ارشاد برای کنسرتی مجوز صادر می‌کند، دیگر ارگان‌ها باید به این مجوز احترام بگذارند و اعمال سلیقه شخصی نکنند. دادستان اصفهان اماری حرفش یا فشاری کرد تا پادرمیانی وزیر و معاون هنری اش هم جواب نه‌دهد.

حالا که در روزهای پایانی زمستان هستیم، قرار بود کنسرت علیرضا قربانی در اصفهان برگزار شود. این بار هماهنگی‌ها انجام شده و گویا مشکلات برطرف شده بود. شب نخستین اجرا (دیشب ۱۴ اسفند ۱۴۰۲) کنسرت لغو شد. تماشاگران به محل اجرا رفتند و اعتراض‌ها را بالا گرفت. وزیر فرهنگ و معاون هنری اش و دیگران دست به کار شدند اما در هم جواب نداد تا شب گذشته، علاقه‌مندان به هنر، بار دیگر سرخوردند به خانه‌هایشان برگردند.

دستاور د این اتفاق اما چه بود؟ فتن خبر لغو کنسرت علیرضا قربانی در اصفهان به صدر اخبار و اعتراض شدید مردمی که بلیت خریده بودند و... رسانه‌های آن سوی آب، وارد عمل شدند و تا دلشان خواست تاختنند. اصل ماجرا باز هم به حضور نوازندگان زن روی صحنه بازمی‌گردد؛ اتفاقی که کاملاً قانونی است و در شهرها و استان‌های دیگر کشور در حال انجام است. اما گویا مسئولان اصفهان علاقه‌ای به انجام این کار ندارند.

علیرضا قربانی قرار بود از چهاردهم اسفند ۱۴۰۲ اجراهایش را در اصفهان به‌صحنه‌برد و این اجراها تا ۲۱ اسفند هم ادامه داشته باشد. نخستین اجرای این کنسرت‌ها که لغو شد؛ اما علاقه‌مندان به موسیقی امیدوارند که امشب کنسرت قربانی برگزار شود تا بلکه دیگر شاهد ایجاد این همه هزینه برای کشور، بر سر برگزاری یک کنسرت و حضور بانوان روی صحنه به‌عنوان نوازنده نباشیم.

■ قانون چه می‌گوید؟

هر کنسرتی برای برگزاری در استان‌های کشور، باید از اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آن استان مجوز بگیرد. کنسرت قربانی هم مانند هر اجرای دیگری، ارا ته‌گزینایت اجرا و البته معرفی نوازندگان و عوامل، اقدام به‌اخذ مجوز کرده‌است. اداره ارشاد هم با صدور این مجوز مخالفتی نداشته و کارپیش رفته‌است. بلیت فروشی انجام شده همه چیز آماده برگزاری کنسرت است، اما بیانیهای از سوی ستاد امر به معروف و نهی از منکر اصفهان منتشر می‌شود. بیانیهای مبنی بر عدم برگزاری یک کنسرت به دلیل احتمال مقسده با حضور نوازنده‌زن!

انتشار همین بیانیه موجب لغو کنسرت علیرضا قربانی در تاریخ چهارده اسفند ماه شد.

غلط نویسیم

أحیا/ احیا

أحیا جمع «حی» به معنی «زندگان» و «قبیله‌ها» است:

إحیا به معنی «رواج، رونق و اعتبار بخشیدن»، «شب‌بیدداری کردن»، «نامی برای شب نوزدهم، بیست و یکم و بیست و سوم ماه رمضان که مسلمانان در این شب‌ها به عبادت و شب‌زنده‌داری می‌پردازند» است.

اخوی...

این کلمه را در زبان فارسی در معنی «برادر» به کار می‌برند و آن را به ضمایر و اسم‌های خاص اضافه می‌کنند. اما باید دانست که کلمه «اخوی» در زبان عربی به معنی «برادر من» است و به کار بردن آن در معنی «برادر» جایز نیست نمونه غیر معیار:
اخوی من هم حضور داشت. نمونه معیار:

بر گرفته از کتاب «فرهنگ در ست نویسی سخن» تألیف استاد حسن انوری